

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

Scenariusz lekcji 26

1. **Temat:** *Wczoraj było fajnie!*
2. **Czas trwania lekcji:** 45 minut
3. **Cele lekcji:**

Uczeń/uczennica:

- a. przypomina odmiany czasownika przez czasy: teraźniejsze i przyszłe.
- b. poznaje odmianę czasownika przez czas przeszły w języku polskim

4. **Metoda pracy:** od doświadczenia do swobodnego stosowania

5. **Środki dydaktyczne:**

- a. laptop/komputer z dostępem do Internetu podłączony do projektora;
- b. karty pracy do scenariusza 26 (załącznik 26.1);
- c. film wideo pod tytułem *Wczoraj było fajnie!*
- d. tekst tłumaczenia do filmu (załącznik 26.2)

6. **Przebieg lekcji:**

- b) część wstępna (aktywizacja wiedzy uczniów i uczennic)

Nauczyciel zwraca się do każdego ucznia witając się z nim w PJM

Nauczyciel podaje temat lekcji

- c) część główna (opracowanie tematu, ćwiczenia przedmiotowe, zadania problemowe)

Nauczyciel pyta uczniów o odmianę czasownika przez czas teraźniejszy i przyszły prosty w języku polskim i prosi o przykłady odmian — najpierw w czasie teraźniejszym, a potem przechodzi do czasu przyszłego złożonego. Ta część nie powinna trwać dłużej niż 5 minut.

Nauczyciel zapowiada obejrzenie filmu. Zadanie uczestników polega na skupieniu się na wszystkim, co są w stanie zrozumieć. Grupa wspólnie ogląda film pod tytułem *Wczoraj było fajnie!*

Nauczyciel pyta uczestników, co zrozumieli. Wyjaśnia nowe znaki w PJM oraz tłumaczy niezrozumiałe pojęcia w języku polskim.

Grupa ogląda film jeszcze raz (można włączyć transkrypcję — jest to uzależnione od poziomu grupy). Tym razem zadanie dla uczestników jest następujące: *O czym dzieci rozmawiały z tatą? Czy dzieci były odważne? Czy tata był odważny? Co robił Hubert w nocy?* Omówienie na forum.

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

Nauczyciel prosi o przeczytanie punktu 1 i 2 z karty pracy. Wyjaśnia niezrozumiałe pojęcia. Po przeczytaniu punktu 1 i 2 nauczyciel pyta, czy widzą różnice między trzema czasami: przeszłym, teraźniejszym i przyszłym. Na tablicy rysuje dużą tabelę z trzema kolumnami. Na samej górze pisze: CZAS PRZESZŁY, CZAS TERAŹNIEJSZY, CZAS PRZYSZŁY.

Prosi uczniów o podanie różnych przykładów i wskazanie, do której kolumny ma trafić czasownik z odpowiednią końcówką, na przykład: uczyli się, spali, czytali — do kolumny czasu przeszłego. Do kolumny czasu teraźniejszego trafiają odmiany czasownika takie jak: siedzę, uważam, myślę, natomiast do kolumny czasu przyszłego trafiają czasowniki w odmianie prostej i złożonej. Druga propozycja tej części lekcji: uczniowie mogą samodzielnie lub w parach uzupełnić tabelki w zeszytach lub na tablicy.

Na końcu uczestnicy wypełniają pozostałe punkty z karty pracy. Mogą to zrobić samodzielnie lub w parach. Kontrola poprawności odbywa się na forum.

a) część końcowa (refleksja własna uczniów i uczennic)

Wszyscy siedzą w kręgu. Nauczyciel inicjuje rozmowę pod hasłem „czego się dziś nauczyliście” — co było dla Was ciekawe? Czy wszystko wiedzieliście?

Wskazówki dla nauczyciela

Czas przeszły w PJM określamy za pomocą znaku w czasie przeszłym BYĆ.

Przykłady zdań w PJM w czasie przeszłym:

JA W CZORAJ JECHAĆ SKLEP BYŁO

TY SPODNIĘ KUPIĆ BYŁO

ON SZKOŁA CHODZIĆ BYŁO

Załączniki:

- załącznik 26.1: karta pracy
- załącznik 26.2: tekst opowiadania *Wczoraj było fajnie!*

Język **P**olski? Język **M**ój? TAK!

26.1 Karta pracy

1. Poznajemy odmianę czasownika przez osoby w czasie przeszłym

Odmiana czasownika przez osoby w czasie przeszłym

- pierwsza i druga osoba liczby pojedynczej rodzaju żeńskiego przez dodanie końcówek:

-łam, łaś

Ja kupiłam, pisałam, czytałam

Ty kupiłaś, pisałaś, czytałaś

- pierwsza i druga osoba liczby pojedynczej rodzaju męskiego przez dodanie końcówek

-łem, łoś

Ja kupiłem, pisałem, czytałem

Ty kupiłeś, pisałeś, czytałeś

- trzecia osoba liczby pojedynczej rodzaju nijakiego przez dodanie końcówki -ło

- Ono kupiło, pisało, czytało

- pierwsza osoba liczby pojedynczej rodzaju męskoosobowego przez dodanie końcówek -liśmy

My kupiliśmy, pisaliśmy, czytaliśmy

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

- druga osoba liczby pojedynczej rodzaju męskoosobowego przez dodanie końcówek -liście

Wy kupiliście, pisaliście, czytaliście

- trzecia osoba liczby pojedynczej rodzaju męskoosobowego przez dodanie końcówki — li

Oni kupili, pisali, czytali

- pierwsza osoba liczby mnogiej rodzaju niemęskoosobowego przez dodanie końcówki łyśmy

My kupiliśmy, pisaliśmy, czytaliśmy

- druga osoba liczby mnogiej rodzaju niemęskoosobowego przez dodanie końcówki — łyście

Wy kupiłyście, pisałyście, czytałyście

- trzecia osoba liczby mnogiej rodzaju niemęskoosobowego przez dodanie końcówki -ły

One kupiły, pisały, czytały

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

2. Zapamiętaj!

Odmiana czasowników przez osoby w czasie przeszłym:

Rodzaj żeński:

Osoba liczby pojedynczej	Rodzaj żeński
Ja	Kupi-łam Czyta-łam Pisa-łam
Ty	Kupi-łaś Czyta-łaś Pisa-łaś
Ona	Kupi-ła Pisa-ła Czyta-ła

Rodzaj męski:

Osoba liczby pojedynczej	Rodzaj męski
Ja	Kupi-łem Czyta-łem Pisa-łem
Ty	Kupi-łeś Czyta-łeś Pisa-łeś
On	Kupi-ł Pisa-ł Czyta-ł

Język **P**olski?
Język **M**ój?
TAK!

Rodzaj nijaki:

Osoba liczby pojedynczej	Rodzaj nijaki
Ono	Kupi-ło Pisa-ło Czyta-ło

Rodzaj męskoosobowy:

Osoba liczby pojedynczej	Rodzaj męskoosobowy
My	Kupi-liśmy Pisa-liśmy Czyta-liśmy
Wy	Kupi-liście Pisa-liście Czyta-liście
Oni	Kupi-li Pisa-li Czyta-li

Język **P**olski?
 Język **M**ój?
TAK!

Rodzaj niemęskoosobowy:

Osoba liczby pojedynczej	Rodzaj niemęskoosobowy
My	Kupi-łyśmy Pisa-łyśmy Czyta-łyśmy
Wy	Kupi-łyście Pisa-łyście Czyta-łyście
One	Kupi-ły Pisa-ły Czyta-ły

3. Napisz 3-4 zdania, co robiłeś/robiłaś wczoraj:

.....

4. Przeczytaj tekst. Wypisz wszystkie czasowniki czasu przeszłego:

.....

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

26.2 Tekst opowiadania *Wczoraj było fajnie!*

- Tato, wczoraj było bardzo fajnie! Jak byłam wysoko, to się bardzo bałam! Myślałam, że nie dam rady! Ale udało mi się! — zachwyca się Halinka

- Tak! Ja też trochę się bałam! Ale jak zobaczyłem, że Halina daje radę, to ja pomyślałem, że dam też radę! — mówi Hubert — A ty, tato, też byłeś bardzo odważny!

- Tak, wiem! — śmieje się tata — a potem byliśmy u dziadków. Obiad był bardzo pyszny prawda? Ciasto też było pyszne! Moja mama zawsze robiła najlepsze ciasta na świecie!

- Tak! A czy mamy jeszcze to ciasto w lodówce? Wczoraj widziałam, jak Hubert w nocy poszedł do lodówki. Myślę, że wziął trochę ciasta z lodówki! Prawda?

- Nie, ja nic nie wziąłem! No, może trochę wziąłem, tylko kawałek zjadłem! — śmieje się Hubert